

Nyakkendő

Az érthetetlennek tűnő okokból elpusztult Magyarország egyik legutolsó miniszterelnökéről beszélnek, hogy fiatal szabadságharcos korában, fiatal szabadságharcos-csapatával – tüzes, vidéki és egyenlő fiúk közt is első – szakállasan és nyilván türelmetlenül az érettségi-öltönyében feszengve, a kommunizmus jelképes fegyverletételét követő parlamenti fogadás előtt, vagy talán még a megadási feltételekről szóló szerződés aláírására várva, vagy más, ezekhez hasonló alkalomból, de korszakos jelentőségű pillanatban, és egy díszes előszobában, ennyi szinte biztos, ácsorgott szabadságharcosok egy másik csapatával együtt.

Úgy mondják, e másféle szabadságharcosok már nem voltak annyira ifjak, ezért annyira tüzesek se már, és vidéki fiúk se voltak, ám annál inkább érett, intelligens és fővárosi férfiak, akikről azt is beszélnek, hogy úgyszólván szabadságharcosnak születtek, és sok ezer könyv között, nagy belmagasságú, titkosrendőrség által lehallgatott belvárosi lakásokban nőttek fel szabadságharcosokká, valóban.

És utoljára, de nem utolsósorban
álltak még mások is ott az előszobában,
idősebbek, bölcsőbbek, nagyobb titkok tudói,
nagyobb csaták látói, és talán egy-két
futóbolond is, amint az egy ilyen
nagy jelentőségű eseménynél sem elkerülhető,
ám akárhány is voltak ott jelen személy
szerint – együttesen mindannyian
a jövő emberei voltak, győztesek, és
nyilván gyanakodva méregették egymást,
amint az természetes is győztesek között,
új korszakok kezdetén, a hatalomtól karnyújtásnyira.

És, ahogy beszélnek, ekkor történt az, hogy
az érettebbek csoportjából – mintegy
a várakozás feszültségét enyhítendő – kivált
az egyik, odalépett a tüzesebb fiúkhöz, és
az idősebb testvérekre oly jellemző, már-már
önzetlenség látszó, kis híján kedves mozdulattal
megigazította a nyakkendőcsomót az akkor
éppen újjászülető, majd érthetetlennek tűnő
okokból később mégis elpusztult Magyarország
majdani egyik legutolsó miniszterelnökén.

Ezt beszélnek, és akár így történt, akár nem,
elmondható az efféle történetekről, hogy
úgy sűrítik magukba a múltat és jövőt, és
úgy adnak ezáltal némi értelmet
a történelemnek, ahogy a máskülönben
oly fölöslegesnek és nélkülözhetőnek
tűnő nyakkendőnek ad némi értelmet
a nyakkendőcsomó.

Mondják ezért, hogy az efféle pillanatokat a nyakkendőigazítók szokták könnyebben elfelejteni, és ezzel épp fordítva vannak a megigazított nyakkendőjűek, aminthogy – érdekes paradoxon – később viszont, ha emlékeztetik a jelenetre a nyakkendőigazítókat, azok azonnal emlékezni szoktak, majd egy gyors viccel ütik el a kérdést, hogy szükség esetén szívesen elküldik saját megunt pszichológusuk telefonszámát a megigazított nyakkendőjűeknek, míg ellenben, ha a megigazított nyakkendőjűeket merészelné valaki emlékeztetni a kínos, régi jelenetre, kellemesen csalódna, mert azok is meghökkentően könnyed mosollyal hazudnák, hogy jó, tényleg, nade ki emlékszik már egy ilyen semmiségre, ép érzékű ember az ilyesmit ott, helyben, azonnal elfelejti!

De persze mondják ezt is: nem kizárt, hogy épp ez az eset volt a szabályt erősítő kivétel, és mind a nyakkendőigazítók, mind a megigazított nyakkendőjűek őszintén és szívből tényleg elfelejtették a dolgot, mert ennél is jobb okot találtak az egymás iránti későbbi engesztelhetetlen, fékevesztett, egész hazájukat szétrohasztó gyűlöletre, és lehet is ebben a magyarázatban valami, hisz tudjuk, ezerszer annyi ok ajánlkozik a gyűlöletre mindig, mint ahányra egy gyűlöletnek valóban szüksége van.

És mondják még azt is természetesen,
hogy mindez azért nem ilyen egyszerű –
de hát ezt meg mindenki rávágja azonnal
mindig és mindenre, felelőtlenül.

Búcsúlevél

Édes hazám, szerettelek,
úgy tettél te is, mint aki szeret:
a tankönyveid és a költőid is
azt mondták, hű fiad legyek.

Hű is voltam, fel is nőttem,
cinikus ember se lett belőlem,
csak depressziós, nehéz és elárult,
bezárt cukorgyár a ködben.

Őzek fáznak a szántáson
vagy egy kisváros, alig látom.
Ígértél nekem egy titkot, hazám, hogy
mi a fontos a világon.

Hogyha néha belekezdted,
az se volt baj, hogy nem szeretted,
majd szeretsz mást vagy magadat, nem baj,
de egyszer csak öreg lettél.

Gonosz lettél, vak és régi,
egy elbutult idegen néni,
aki gyűlöletbe burkolózva még
ezer évig akar élni.

Nem kértél, hogy mosdassalak,
annyit se morogtál, hogy hagyjalak,
mint egy szőnyeg, feküdtél a semmin,
elárulni se hagyta magad.

Az én teám közben elforr,
nem vagyok az már, ki voltam egykor,
az életem nagy happy end nélkül is
véget érhet, mint egy verssor.

Azt játszod, hogy nem is hallasz,
túl nagy énfölöttem a hatalmad.
Hozzád öregszen és belehalok, ha
most téged el nem hagylak.

Amíg élek, úton leszek:
használni akarom a szívemet.
A fejemben szólal majd meg, ha csengetsz,
édes hazám, szerettelek.

Remény

Láttam az egészet, és tudtam, hegyen állok,
a részletek halkán zúgtak odalent,
idefenn most egyik se hiányzott.
Kérdezni jöttem fel, de a jósnő
hazament a lázas kisfiához.

A kérdésemet lepöcköltem a szakadékba,
pattogva tűnt el, pedig nagy volt:
a törhetetlen üveg maradéka.
Csak a szívem kérdezgette halkán:
kedves vérem, hova lesz a séta?

Azelőtt ilyenkor kétségbeestem,
mert innen már csak lefelé van út,
és idáig nem jár le az Isten.
De most itt volt, és ő kísért le később:
egy szó nélkül ballagtunk le ketten.

De ez a végén lesz, itt még csak állok,
és érzem, ahogy elkezdek nevetni:
hogyan lettem én ennyire magányos,
és hogy teljes képtelenség, félreértés,
de ez mégse lesz már soha máshogy.